

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПІДТРИМКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Національний авіаційний університет
проспект Любомира Гузара, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: dbezzubov@ukr.net

Метою статті є комплексний правовий аналіз існуючої системи засобів державного регулювання господарської діяльності, їх стану та визначення шляхів імплементації зарубіжного досвіду в підтримці господарської діяльності. **Методи дослідження:** в ході роботи використано основні наукові методи порівняльного аналізу, математичної статистики та прогнозування. Метод порівняльного аналізу застосовано відповідно для порівняння стану підтримки суб'єктів господарювання в Україні та за кордоном. Метод математичної статистики дозволив обрахувати ефекти від упровадження зарубіжного досвіду. Метод прогнозування дозволив передбачити ймовірність позитивного ефекту від підтримки суб'єктів господарювання державою. **Результати:** дослідження питання засобів державного регулювання господарської діяльності є досить гострим, оскільки стан економічних відносин в Україні свідчить про необхідність ефективного реформування існуючої системи заходів державного впливу, в тому числі й засобів державного регулювання господарської діяльності. Результати дослідження, викладені в даній науковій статті, можуть слугувати предметом подальшого глибшого вивчення теми з метою вирішення існуючих законодавчих прогалин. **Обговорення:** проблеми впровадження іноземного досвіду в підтримку господарської діяльності з урахуванням національного законодавства та необхідністю його реформування.

Ключові слова: господарська діяльність; суб'єкти господарювання; імплементація; підтримка господарської діяльності.

Постановка проблеми та її актуальність. Забезпечення правопорядку у сфері господарської діяльності потребує здійснення державного регулювання та контролю за дотриманням установлених правил. Втручання держави в господарську діяльність господарюючих суб'єктів має характеризуватися мінімальним арсеналом засобів, механізмів та інструментів. Звідси, діяльність держави у цій сфері пов'язана із постійною зміною підходів, методів, засобів з метою регулювання економічних процесів, у тому числі сфери господарської діяльності. При цьому, станом на

сьогодні, відсутнє належне, комплексне дослідження засобів державного регулювання господарської діяльності, їх сукупності та ролі в сучасних умовах.

Одним із дієвих механізмів вирішення проблем діяльності суб'єктів господарювання є впровадження іноземного досвіду підтримки діяльності суб'єктів господарювання.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання імплементації зарубіжного досвіду щодо підтримки діяльності суб'єктів господарювання розглядалися відомими вченими-юристами О.П.Подцерковним, О.А.Ломакіною, А.Ф.Мельником, І.М.Комарницьким,

В.І.Захарченком, Н.О.Саніахметовою, В.С.Щербиною, С.Ф.Демченко, Ю.В.Розман, Л.Є.Зуєвою, П.В.Куфирєвим, В.В.Коваленко, Ю.Д.Припикою, Т.Г.Захарченком, В.А.Рекуном та іншими.

Виклад основного матеріалу. Діяльність суб'єктів господарювання у сучасних умовах є врегульованою законодавчо в частині податкового та фінансового контролю, кадрового забезпечення та інших напрямках. Але потрібно констатувати, що законодавчо і практично на сьогодні не врегульовано питання щодо підтримки діяльності суб'єктів господарювання зі сторони держави та державних інституцій. Тому виникає потреба дослідження іноземного досвіду підтримки підприємницької діяльності та окреслення шляхів імплементації цього досвіду в Україні.

В теорії господарського права під підтримкою діяльності суб'єктів господарювання мається на увазі діяльність держави в особі органів державної влади щодо створення сприятливого середовища для здійснення підприємницької діяльності. Основні форми такої підтримки: правова або юридична підтримка, тобто створення сприятливого та лояльного правового підприємницького поля за допомогою нормативних актів; організаційна підтримка, тобто забезпечення нормальних умов для повноцінного функціонування суб'єктів підприємництва.

Державне регулювання підприємництва в різних країнах Європейського співтовариства базується на двох основних елементах: правовому забезпеченні, яке включає стимулювання та інституційне забезпечення, та економічному, що включає в себе політику довгострокового кредитування за рахунок сплати відсотків державою та короткострокову політику підтримки в кризових ситуаціях. Одним із елементів інституційної підтримки є політика державного прогнозування економічної ситуації, фінансування програм підтримки бізнесу та планування розвитку економіки в секторах попиту і пропозиції в довгостроковому та короткостроковому періоді.

Французька модель підтримки діяльності суб'єктів господарювання передбачає консультативну підтримку юридичних осіб та

обов'язкову участь частини державної власності у частках великих корпорацій, конкретизованим цей елемент закріплений у нормативному акті Республіки «Про державні гарантії». Шведська модель підтримки бізнесу передбачає оптимізацію діяльності професійних спілок, поточний контроль виконання трудового законодавства, постійний моніторинг податкового стану підприємств, установ і організацій та надання фінансової підтримки всім учасникам бізнес-процесу при виникненні кризових економічних явищ. Об'єднує ці дві моделі підтримки бізнесу і діяльності суб'єктів господарювання елемент програмування розвитку національної економіки з урахуванням інтересів господарюючих суб'єктів та необхідності врегулювання діяльності монополій на користь усіх інших учасників бізнес-процесів.

У Голландії короткострокове планування розвитку виступає у вигляді комбінації державних бюджетів, щорічних поточних програм і економічного прогнозування. При чому під час планування уряд впливає на економіку шляхом поширення інформації для приватного сектора, що допомагає останнім скоординувати свої дії [16, с. 130-131].

Бельгійська модель підтримки бізнесу зазнала суттєвих змін після інтеграції країни до Європейського співтовариства та включила в себе наступні елементи: державні кредити та економічні гарантії, інвестиційні механізми стимулювання і податкове регулювання сплати пільги, обов'язковим стало державне регулювання діяльності суб'єктів господарювання та фінансовий моніторинг.

В Італії важливу роль держава відводить регулюванню підприємств, у яких безпосередньо або опосередковано має контрольний інтерес. Вона впливає на широкий спектр економічної діяльності й зокрема на банківську справу, транспорт, комунікації, енергетику, машинобудування, використовує державне інвестування та програми допомоги [20, с. 101].

Одним із дієвих засобів стимулювання розвитку підприємницького сектору в країнах ЄС є податкова політика держави. Сплата податків визначається за економічним показником ефективності діяльності, управлінські рішення при

сплаті податків формують економічний фонд підтримки діяльності суб'єктів господарювання, разом зі страхуванням це утворює системний економічний та фінансовий елемент підтримки бізнесу та всіх суб'єктів господарювання [14, с. 53-54].

Одним із важелів підтримки бізнесу та діяльності суб'єктів господарювання є політика податкових пільг, що полягає у частковому або повному звільненні від сплати частини податків окремими суб'єктами господарювання за окремих ситуацій, якими можуть бути: діяльність новостворених підприємств (Франція), кризові ситуації економіки (Іспанія, Португалія), зміна власника через загрозу банкрутства (Італія), поява іноземного інвестора з метою покращення виробництва або модернізація виробничих площ (Хорватія) [12, с. 67].

Система податкового стимулювання включає в себе важелі фінансового моніторингу економічного стану суб'єкта господарювання та визначається як форма прямої підтримки діяльності суб'єкта господарювання без втручання у господарську діяльність так включає в себе: пільги при амортизації виробничих фондів, звільнення від сплати податків при здійсненні конструкторських та науково-дослідних робіт, звільнення від податків резервних фондів, податкова відстрочка, податкове кредитування дебіторських заборгованостей та звільнення від сплати податків на певний строк тощо.

Основними векторами підтримки малого та середнього підприємництва з боку держави в країнах ЄС є формування галузевої та секторальної підтримки бізнесу, створення інфраструктури для забезпечення діяльності суб'єктів господарювання, закріплення системи пільг при сплаті податків та динамічної системи податкових знижок, обов'язкова участь банків у програмах державного кредитування, створення та функціонування служб моніторингу попиту та пропозиції тощо.

Така політика має на меті в першу чергу вирівнювання можливостей великих монополій та середнього і малого бізнесу, встановлення обмежень для втручання монополій у діяльність суб'єктів господарювання, гаранту-

вання на рівні держави розвитку всіх суб'єктів підприємництва та мінімізація економічних ризиків при здійсненні окремих видів фінансових операцій.

Досвід Сполучених Штатів Америки дозволяє виділити негативні тенденції впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання, що призвело до скорочення кількості юридичних осіб і зменшення податкових платежів, що мало місце у 60-70 роках ХХ століття. Системні обмеження повинні доповнювати важелі підтримки діяльності суб'єктів господарювання, уникаючи при цьому надмірного злиття приватного капіталу і держави. На сьогодні підтримка суб'єктів господарювання у США має хвилеподібну форму та виражається у підтримці стабільного попиту на товари і послуги, обов'язкову участь Федерального банку у програмах стимулювання бізнесу [10, с. 30].

Серед основних елементів державного регулювання підприємництва в США можна виділити такі: 1) розгалужена система контролю та моніторингу монополій на предмет втручання у ринкові механізми; 2) створення системи управлінських рішень на основі штучного інтелекту та визначення економічної та правової обачності прийняття рішень у сфері діяльності суб'єктів господарювання; 3) сприяння розвитку передових технологій, здійснення високоточних розробок у сфері підприємницької діяльності, прогнозування та математичне моделювання розвитку ринків товарів і послуг; 4) створення податкових механізмів підтримки діяльності суб'єктів господарювання, формування страхових фондів та фондів локальної підтримки бізнесу, стимулювання попиту і пропозиції за рахунок фінансових вливань [14, с. 52-53; 14, с. 20; 12, с. 82-84].

Досвід Японії дозволяє визначити такий елемент підтримки діяльності господарюючих суб'єктів, як очікуване співробітництво та партнерство. Одним із напрямків підтримки діяльності суб'єктів господарювання в країні є прогнозування та стимулювання розвитку економіки як гарантія розвитку приватного капіталу. Постійний консультативний центр бізнесу проводить підтримку з усіх напрямів діяльності малого бізнесу в програмах і чат-ботах.

Основними напрямками підтримки діяльності суб'єктів господарювання в Японії є: 1) індикативне планування розвитку економіки країни, що має характер моніторингу; 2) державне фінансування та бюджетування галузі прикладних фундаментальних досліджень і політика сприяння досліджень і науки [12, с. 77-78; 13, с. 151-160]; 3) основними напрямками підтримки економічного стану господарюючих суб'єктів є пільгове кредитування, підтримка технічних проєктів, налагоджена інфраструктура підтримки малих і середніх підприємств, система захисту від зловживань з боку великих суб'єктів підприємництва тощо. Важливо зазначити, що малі підприємства значно залучені у державні проєкти. Так, у Японії частка малих підприємств, які виконують урядові замовлення, становить 45%, а у замовленнях громадських організацій країни – 32%. Останнє відображається в тому, що на частку малих і середніх підприємств у Японії припадає близько 55% реалізованої промислової продукції, близько 60% – оптової торгівлі та більше 80% – роздрібною. В обробній промисловості з 6,5 млн підприємств 99% становлять малі. На малих і середніх підприємствах зайнято 39,5 млн осіб, або 80,6% всієї робочої сили Японії [20, с. 226]; 4) захист конкурентного середовища шляхом обмеження монополістичних тенденцій та доступу великих фірм на ринок; 5) грошово-кредитне регулювання, у тому числі гнучке варіювання облікової ставки, особливо під час криз в економіці [12, с. 74-81; 17, с. 108-109; 10, с. 55].

Визначаючи різний економічний стан, суспільні відносини у сфері економіки та культурні розбіжності, можливо констатувати, що частина механізмів підтримки діяльності господарюючих суб'єктів може бути запропонована в якості базових для підтримки вітчизняних суб'єктів економіки.

Цікавим із точки зору запозичення зарубіжного досвіду для України може стати практика регулювання певного комплексу однорідних господарських відносин окремим кодифікованим актом. Так, у Сполучених Штатах Америки питання неспроможності регла-

ментуються Кодексом про банкрутство (US Bankruptcy Code) 1978 р., який має складну структуру та передбачає безліч процесуальних можливостей врегулювання неплатоспроможності залежно від кола суб'єктів [15, с. 211].

Інституційна підтримка діяльності суб'єктів господарювання на законодавчому рівні може передбачати створення принципово нових галузевих кодексів: Кодексу про рекламу, Інвестиційного кодексу та інших.

У зарубіжних країнах державна реєстрація суб'єктів господарювання має особливості, які проявляються у стимулюванні фізичних осіб у господарській діяльності. Державна реєстрація є проявом зовнішньої легалізації суб'єкта господарювання. З моментом державної реєстрації в Україні пов'язується виникнення юридичних осіб (ч. 4 ст. 87 Цивільного кодексу України [1]) та фізичних осіб – підприємців (ч. 2 ст. 50 Цивільного кодексу України). Згідно з ч. 1 ст. 58 Господарського кодексу України суб'єкт господарювання підлягає державній реєстрації як юридична особа чи фізична особа – підприємець у порядку, визначеному законом [2]. Частина 1 ст. 4 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 року серед основних принципів, на яких базується державна реєстрація, називає принцип обов'язковості державної реєстрації в Єдиному державному реєстрі [3].

Французьке законодавство визначає реєстрацію як основний елемент початку діяльності суб'єкта господарювання. Між тим, реєстрація як суб'єкта господарювання не є обов'язковою умовою ведення підприємницької діяльності у деяких зарубіжних країнах. Так, німецьке законодавство передбачає існування такого виду суб'єктів господарювання (комерсантів) як «за бажанням». Такі підприємці мають право не реєструватися в загальному реєстрі юридичних осіб, до них відносять дрібних підприємців, представників лісового господарства та фермерські господарства, визначають рівень економічної доцільності через розрахунок платежів до бюджету [15, с. 32].

Американська правова система у сфері господарського права виділяє корпорації *de jure* та

de facto, передбачаючи діяльність окремих підприємств без реєстрації, але на них не поширюються програми стимулювання та страхування, а також виключене право на судовий захист [15, с. 207].

Таким чином однією з форм підтримки діяльності малих підприємств є форма надання можливості не реєструвати підприємство, форма «фактичне підприємство».

З урахуванням зарубіжного досвіду можна запропонувати створення «господарського кейсу» для індивідуального підприємця, тобто визнання його як суб'єкта господарської діяльності на основі не реєстрації, а на основі укладення договорів про співробітництво.

Принципово новий підхід можливо запропонувати для реєстрації суб'єктів господарювання з урахуванням іноземного досвіду.

Згідно з п. 5 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 року державний реєстратор юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (державний реєстратор) – особа, яка перебуває у трудових відносинах з суб'єктом державної реєстрації, нотаріус. Суб'єкти державної реєстрації визначені у п. 14 ч. 1 ст. 1 зазначеного закону. Ними є Міністерство юстиції України, територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська та Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації, нотаріуси, акредитовані суб'єкти [22].

У зарубіжних країнах реєстрацією займаються інші суб'єкти. Так, у Німеччині торговий реєстр ведуть загальні цивільні суди першої інстанції. У Франції реєстрацію здійснює секретар торгового суду, а у місцевостях, де немає торгових судів, цим займаються загальні цивільні суди першої інстанції. Крім того, усі підприємці Франції мають бути членами Торгово-промислової палати, тому вся інформація про зареєстрованих комерсантів міститься і там. У Сполучених Штатах Америки статути

корпорацій реєструються державним секретарем штату [15, с. 40].

Таким чином, можна констатувати той факт, що підтримка діяльності суб'єктів господарювання в країнах ЄС та США має централізований характер, визначається системністю та має постійний характер.

Висновки. Імплементация зарубіжного досвіду дозволить створити ефективні механізми захисту і підтримки суб'єктів господарювання на внутрішніх і зовнішніх ринках. Основними напрямками імплементации зарубіжного досвіду є: запозичення зарубіжного досвіду для України може стати практика регулювання певного комплексу однорідних господарських відносин окремим кодифікованим актом; щодо правового регулювання господарських відносин в Україні, можна розглянути ідею створення та прийняття Кодексу про рекламу, Інвестиційного кодексу тощо; у зарубіжних країнах торгова реєстрація (державна реєстрація) має не обов'язкове значення для здійснення підприємницької діяльності. Виходячи з цього можливо запропонувати «господарський кейс» для фізичних осіб при здійсненні ними операцій на торгових ринках.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
2. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 трав. 2003 р. № 755-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31. Ст. 263.
4. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: інформаційний лист Вищого господарського суду України від 07 квіт. 2008 р. № 01-8/211. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Міжнародні правила щодо тлумачення термінів «Інкотермс», введені для використання в Україні Указом Президента України «Про застосування Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів» від 4 жовт. 1994 р. 3

1 січня 2011 р. діє редакція «Інкотермс 2010» (Incoterms 2010). URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/988_014/page3.

6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. 3-є вид., перероб. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2008. Т. 1. 832 с.

7. Алексеев С.С. Государство и право: учеб. пособие. Москва: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. 152 с.

8. Господарське право. Практикум: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2009. 257 с.

9. Державне регулювання економіки. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=26151.

10. Жаліло Я.А. Регулювання ринкової економіки: сучасний досвід розвинених країн. Київ: НІСД, 1996. 86 с.

11. Економіка України: нац. економіка України: підруч. / за ред. Б.Ф. Заблоцького; Нац. банк України, Львів. комерц. акад. Львів: ЛБК НБУ, 1997. 582 с.

12. Зарубіжний і вітчизняний досвід державного регулювання економіки для сучасної України / за ред. В.І. Захарченко. Одеса: Видавничий центр студія «Нігоціант», 2005. 128 с.

13. Кашуба Я.М. Японський феномен розвитку приватного бізнесу: монографія. Львів: Астролябія, 2009. 272 с.

14. Комарницький І.М. Організаційно-економічні механізми розвитку підприємства: монографія. Ужгород: Вид-во «Патент», 2000. 224 с.

15. Коммерческое право зарубежных стран: учеб. пос. / А.Ю. Бушев, О.А. Макарова, В.Ф. Попондопуло; под общ. ред. В.Ф. Попондопуло. СПб.: Питер, 2003. 288 с.

16. Мельник А.Ф. Державне регулювання економіки перехідного періоду (світовий досвід і проблеми України). Тернопіль: Збруч, 1995. 181 с.

17. Саниахметова Н.А. Регулирование предпринимательской деятельности в Украине: организационно-правовые аспекты. Одеса: [б.в.], 1998. 305 с.

18. Смолин Г.В. Державне регулювання господарської діяльності: курс лекцій. Львів:

Львівський держ. ун-т внутрішніх справ, 2012. 528 с.

19. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 435 с.

20. Лех Г.А., Ільчишин М.М., Туркало О.Я. Світовий досвід розвитку підприємств малого бізнесу. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-тех. праць. 2011. Вип. 21.15. С. 224-229.

21. Подцерковний О., Ломакіна О. Проблеми визначення методів і форм державного регулювання господарських відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2002. № 8. С. 5.

22. Щербина В. Поняття та види засобів державного регулювання господарської діяльності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Юридичні науки. 2012. Вип. 94. С. 10-15.

23. Прилуцький Р.Б. Щодо джерел господарського та цивільного права в Україні. *Часопис Академії адвокатури України*. 2012. № 16 (3'2012). С. 1-9.

References

1. *Cyvil'nyj kodeks Ukrai'ny vid 16 sich*. 2003 r. № 435-IV. *Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny*. 2003. № 40-44. St. 356.

2. *Gospodars'kyj kodeks Ukrai'ny vid 16 sich*. 2003 r. № 436-IV. *Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. St. 144.

3. *Pro derzhavnu rejestraciju jurydychnyh osib, fizychnyh osib-pidpryjemciv ta gromads'kyh formuvan'*: *Zakon Ukrai'ny vid 15 trav*. 2003 r. № 755-IV. *Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrai'ny*. 2003. № 31. St. 263.

4. *Pro dejaki pytannja praktyky zastosuvannja norm Cyvil'nogo ta Gospodars'kogo kodeksiv Ukrai'ny: informacijnyj lyst Vyshhogo gospodars'kogo sudu Ukrai'ny vid 07 kvit*. 2008 r. № 01-8/211. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

5. *Mizhnarodni pravyla shhodo tlumachennja terminiv «Inkotermis», vvedeni dlja vykorystannja v Ukrai'ni Ukazom Prezydenta Ukrai'ny «Pro zastosuvannja Mizhnarodnyh pravyl interpretacii' komercijnyh terminiv» vid 4 zhovt*. 1994 r. Z 1 sichnja 2011 r. dije redakcija «Inkotermis 2010» (Incoterms 2010). URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/988_014/page3.

6. Naukovo-praktychnyj komentar Cyvil'nogo kodeksu Ukrai'ny: u 2 t. / za red. O.V. Dzery (ker. avt. kol.), N.S. Kuznjecovoi', V.V. Lucja. 3-je vyd., pererob. i dop. Kyi'v: Jurinkom Inter, 2008. T. 1. 832 s.
7. Alekseev S.S. Gosudarstvo i pravo: ucheb. posobie. Moskva: TK Velbi, Izd-vo Prospekt, 2006. 152 s.
8. Gospodars'ke pravo. Praktikum: navch. posib. Ternopil': TNEU, 2009. 257 s.
9. Derzhavne reguljuvannja ekonomiky. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=26151.
10. Zhalilo Ja.A. Reguljuvannja rynkovoï ekonomiky: suchasnyj dosvid rozvynenyh krai'n. Kyi'v: NISD, 1996. 86 s.
11. Ekonomika Ukpai'ny: nac. ekonomika Ukpai'ny: pidpuch. / za ped. B.F. Zabloc'kogo; Hac. bank Ukpai'ny, L'viv. komepc. akad. L'viv: LBK HBU, 1997. 582 s.
12. Zarubizhnyj i vitchyznjanyj dosvid derzhavnogo reguljuvannja ekonomiky dlja suchasnoi' Ukrai'ny / za red. V.I. Zaharchenko. Odesa: Vydavnychyj centr studija «Nigociant», 2005. 128 s.
13. Kashuba Ja.M. Japons'kyj fenomen rozvytku pryvatnogo biznesu: monografija. L'viv: Astroljabija, 2009. 272 s.
14. Komarnyc'kyj I.M. Organizacijno-ekonomichni mehanizmy rozvytku pidpryjemnytva: monografija. Uzhgorod: Vyd-vo «Patent», 2000. 224 s.
15. Kommercheskoe pravo zarubezhnyh stran: ucheb. pos. / A.Ju. Bushev, O.A. Makarova, V.F. Popondopulo; pod obshh. red. V.F. Popondupolo. SPb.: Piter, 2003. 288 s.
16. Mel'nyk A.F. Derzhavne reguljuvannja ekonomiky perehidnogo periodu (svitovyj dosvid i problemy Ukrai'ny). Ternopil': Zbruch, 1995. 181 s.
17. Saniahmetova N.A. Regulirovanie predprinimatel'skoj dejatel'nosti v Ukraine: organizacionno-pravovye aspekty. Odessa: [b.v.], 1998. 305 s.
18. Smolyn G.V. Derzhavne reguljuvannja gospodars'koi' dijal'nosti: kurs lekcij. L'viv: L'vivs'kyj derzh. un-t vnutrishnih sprav, 2012. 528 s.
19. Shvajka L.A. Derzhavne reguljuvannja ekonomiky: navch. posib. Kyi'v: Znannja, 2006. 435 s.
20. Leh G.A., Il'chysyn M.M., Turkalo O.Ja. Svitovyj dosvid rozvytku pidpryjemstv malogo biznesu. *Naukovyj visnyk NLTU Ukrai'ny: zb. nauk.-teh. prac'*. 2011. Vyp. 21.15. S. 224-229.
21. Podcerkovnyj O., Lomakina O. Problemy vyznachennja metodiv i form derzhavnogo reguljuvannja gospodars'kyh vidnosyn. *Pidpryjemnytvo, gospodarstvo i pravo*. 2002. № 8. S. 5.
22. Shherbyna V. Ponjattja ta vydy zasobiv derzhavnogo reguljuvannja gospodars'koi' dijal'nosti. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. Jurydychni nauky. 2012. Vyp. 94. S. 10-15.
23. Pryluc'kyj R.B. Shhodo dzherel gospodars'kogo ta cyvil'nogo prava v Ukrai'ni. *Chasopys Akademii' advokatury Ukrai'ny*. 2012. № 16 (3'2012). S. 1-9.

IMPLEMENTATION OF FOREIGN EXPERIENCE OF ECONOMIC ACTIVITY SUPPORT IN UKRAINE

National Aviation University
Liubomyra Huzara Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine
E-mail: dbezzubov@ukr.net

*The purpose of the article is a comprehensive legal analysis of the existing system of means of state regulation of economic activity, their condition and identification of ways to implement foreign experience in supporting economic activity. Objectives of the study: to reveal the general provisions of state regulation of economic activity; to establish the concepts and types of means of state regulation of economic activity; to study the procedure, conditions and scope of application of means of state regulation of economic activity; to study foreign experience in regulating economic activity and implementing foreign experience in Ukraine. The object of the study is public relations for the implementation of state regulation of economic activity. The subject of the study are the means by which it occurs state regulation of economic activity. **Research methods:** in the course of work the basic scientific methods of the comparative analysis, mathematical statistics and forecasting are used. The method of comparative analysis was used accordingly to compare the state of support of economic entities in Ukraine and abroad. The method of mathematical statistics allowed to calculate the effects of the introduction of foreign experience. The method of forecasting allowed to predict the probability of a positive effect from the support of economic entities by the state. **Results:** the study of the means of state regulation of economic activity is quite acute, as the state of economic relations in Ukraine indicates the need to effectively reform the existing system of measures of state influence, including means of state regulation of economic activity. The results of the research presented in this scientific article can serve as a subject of further, deeper study of the topic in order to address the existing legislative gaps. **Discussion:** problems of implementing foreign experience in support of economic activity, taking into account national legislation and the need to reform it. Ensuring law and order in the field of economic activity requires state regulation and control over compliance with established rules. State intervention in the economic activities of economic entities should be characterized by a minimal arsenal of tools, mechanisms and instruments. Hence, the activities of the state in this area are associated with a constant change of approaches, methods, tools to regulate economic processes, including the sphere of economic activity. At the same time, as of today, there is no proper, comprehensive study of the means of state regulation of economic activity, their totality and role in modern conditions.*

Keywords: economic activity; economic entities; implementation; support of economic activity.